

Ulgi w PKS i PKP

(Dz. U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.)

Wszystkie ulgi obowiązują tylko w 2 klasie pociągów, tylko w określonych kategoriach pociągów oraz na podstawie określonych rodzajów biletów (szczegóły te zawarte są poniżej, w opisach uprawnień wyróżnionych grup). Ulgi nie dotyczą przejazdów pociągami EuroCity i InterCity w komunikacji międzynarodowej oraz przejazdów w komunikacji autobusowej ekspresowej.

Osoby uprawnione do ulgowych przejazdów w klasie 2 - na podstawie biletów jednorazowych - korzystające z przejazdu w klasie 1 zobowiązane są uiścić dopłatę w wysokości różnicy między ceną biletu w klasie 1, a ceną biletu w klasie 2 (chodzi o ceny biletów bez ulg). Korzystając z ulgi 100% należy zgłosić się do kasy biletowej po bezpłatny bilet.

Renciści i emeryci mają prawo do:

- dwóch jednorazowych przejazdów w ciągu roku kalendarzowego z ulgą 37% w 2 klasie pociągów osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie zaświadczenia wydanego przez:
 - terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
 - regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ Solidarność,
 - Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce ?Solidarność Weteranów Pracy?,

- Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów ?Solidarność - 80?,
- wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów ?Weterani Pracy?,
- oddziały wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Resortu Spraw Wewnętrznych,
- zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego,
- okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli,
- Komisję Krajową i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego ?Solidarność? im. Księdza Jerzego Popiełuszki,
- zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej,
- oddziały wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego,
- terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej.

Powyższe zaświadczenia ważne są z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej.

UWAGA: Należy pamiętać, że przejazd ?tam? i ?z powrotem? jest traktowany jako dwa oddzielne przejazdy, nawet jeśli opłata za te dwa przejazdy potwierdzona jest na jednym bilecie. Emeryci i renciści nie mają żadnych zniżek w autobusach PKS

Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (niezdolne do samodzielnej egzystencji, inwalidzi I grupy) mają prawo do:

- 49% ulgi w pociągach osobowych i autobusach PKS w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych,
- 37% ulgi w pozostałych pociągach PKP i autobusach PKS, również na podstawie biletów jednorazowych.

Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów:

- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów,
- wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa,
- orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- zaświadczenie ZUS lub KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- legitymacja emeryta - rencisty wojskowego z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa,
- legitymacja emeryta - rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości albo Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ.

Wszystkie powyższe dokumenty, z wyjątkiem legitymacji emeryta ? rencisty wojskowego, oraz legitymacji osoby niepełnosprawnej, okazuje się razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej.

Osoby niewidome, nie będące osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności (niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, inwalidami I grupy), mają prawo do:

- 37% ulgi w 2 klasie pociągów PKP oraz w autobusach PKS, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych. Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów (wymienionych powyżej, przy okazji omawiania uprawnień osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) stwierdzających inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.

Opiekun lub przewodnik towarzyszący w podróży:

- **osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności** (niezdolnej do samodzielnej egzystencji, inwalidzie I grupy), lub
- **osobie niewidomej**, na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych, ma prawo do 95% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS. Opiekun lub przewodnik, wg ustawy, musi być osobą pełnoletnią. Przewodnikiem osoby niewidomej może być też osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies - przewodnik (wtedy również za psa ponosimy ulgową opłatę).

Dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz ich rodzice lub opiekunowie (chodzi o jedno z rodziców oraz o jednego opiekuna) mają prawo do:

- 78% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem (dzieci na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, rodzice lub opiekunowie - biletów jednorazowych).

Korzystający z ulgowych przejazdów są zobowiązani posiadać odpowiedni dokument potwierdzający niepełnosprawność:

- dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub innej placówki o charakterze oświatowym jest to:
 - legitymacja przedszkolna dla dzieci niepełnosprawnych,
 - legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych,
 - legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych poniżej
- w punkcie 2.
- dla dzieci i młodzieży nie uczęszczającej do szkoły (innych placówek z punktu 1):
 - orzeczenie lub wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji, całkowitą albo częściową niezdolność

do pracy,

- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzającego zaliczenie do jednej z grup inwalidzkich,
- legitymacja dokumentująca niepełnosprawność, wystawiona przez uprawniony organ.

- rodzice lub opiekunowie mogą korzystać z ulgowych przejazdów PKP lub PKS na podstawie wymienionych powyżej, w punkcie 1 i 2 dokumentów podopiecznych. Podróżując bez dziecka (po dziecko, po odwiezieniu dziecka) należy mieć zaświadczenie ze szkoły lub innej placówki, a w sytuacjach opisanych w ramce ? również podane tam zaświadczenia/zawiadomienia.

UWAGA: Przy przejazdach do jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne dodatkowo, oprócz wymienionych dokumentów, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie) określające:

- miejsce i termin badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej, lub na turnusie rehabilitacyjnym,
- odpowiednio (w drodze powrotnej), potwierdzające stawienie się na badaniach, konsultacji, turnusie itp.

W innych relacjach niż określone powyżej dzieci i młodzież niepełnosprawna mają odpowiednio prawo do następujących ulg:

- **dzieci w wieku do ukończenia 4 lat** korzystają z bezpłatnych przejazdów w 2 klasie pociągów PKP oraz w autobusach PKS w komunikacji zwykłej i przyspieszonej (pod warunkiem, że nie zajmują oddzielnego miejsca tzn. siedzą ?na kolanach?) - na podstawie biletów jednorazowych oraz dokumentu stwierdzającego wiek dziecka (np. książeczka zdrowia dziecka). Jeśli dziecko korzysta z oddzielnego miejsca w autobusie PKS ulga wynosi 78%.

- **dzieci w wieku powyżej 4 lat** do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego mają prawo do 37% ulgi przy przejazdach pociągami osobowymi, pospiesznymi i ekspresowymi oraz w autobusach PKS, w komunikacji zwykłej i przyspieszonej - na podstawie biletów jednorazowych oraz następujących dokumentów:

- dokumentu stwierdzającego wiek dziecka,
- zaświadczenia o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego, wydanego przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej,
- legitymacji przedszkolnej dla dziecka niepełnosprawnego.

- do 49% ulgi w pociągach osobowych i pospiesznych oraz w autobusach PKS w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, mają prawo:
- **dzieci w trakcie rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego,**
- **dzieci i młodzież, uczęszczająca do szkoły,** nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia,
- **studenci** do ukończenia 26 lat, na podstawie biletów imiennych miesięcznych.

Jeśli kupuje się bilet jednorazowy przysługuje ulga 37% w przypadku przejazdów pociągami osobowymi, pospiesznymi i ekspresowymi. Do ulg uprawnia: zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, legitymacja szkolna lub studencka wraz z dowodem osobistym albo innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku jeśli nie jest on określony w legitymacjach. Powyższe grupy nie mają żadnej ulgi przy zakupie biletów jednorazowych w komunikacji autobusowej

.

Niestosowanie się do wybranych znaków drogowych - karta parkingowa

(Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 z późn. zm.)

Osoby niepełnosprawne o obniżonej sprawności ruchowej, kierujące pojazdem samochodowym lub **kierowca przewożący osoby o obniżonej sprawności ruchowej**, jak również **pracownicy placówek** zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek, mogą nie stosować się do następujących znaków ? pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności:

- ?zakaz ruchu w obu kierunkach? (B-1),
- ?zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z wyjątkiem motocykli jednośladowych? (B-3),
- ?zakaz wjazdu autobusów? (B-3a),
- ?zakaz wjazdu motocykli? (B-4),
- ?zakaz wjazdu motorowerów? (B-10),
- ?zakaz postoju" (B-35) - dopuszczalny czas postoju dłuższy niż 1 minuta jest wskazany

na znaku albo na umieszczonej pod nim tabliczce,

- "zakaz postoju w dni nieparzyste" (B-37),
- "zakaz postoju w dni parzyste" (B-38),
- "strefa ograniczonego postoju" (B-39).

UWAGA: Aby móc nie stosować się do wymienionych powyżej znaków osoba niepełnosprawna musi posiadać kartę parkingową. Kartę wydaje starosta - należy zgłosić się do wydziału transportu urzędu powiatowego.

KTO JEST UPRAWNIONY DO OTRZYMANIA KARTY PARKINGOWEJ

Kartę parkingową osobie niepełnosprawnej wydaje się na podstawie:

- orzeczenia o zaliczeniu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji (również orzeczenia zaliczającego do I grupy inwalidzkiej),
- orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy (również orzeczenia zaliczającego do II grupy inwalidzkiej),
- orzeczenia o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności o przyczynie niepełnosprawności z kodu R lub N,
- orzeczenia o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności wraz z odpowiednim wskazaniem; wskazanie, ma potwierdzać, że osoba niepełnosprawna spełnia przesłanki pozwalające na wydanie karty parkingowej ? o wskazaniu takim mówi art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej (Dz.U.2008.14.92),
- orzeczenia równoważnego z orzeczeniem o stopniu lekkim (III grupa inwalidzka, orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy lub celowości przekwalifikowania zawodowego), w którym nie jest określona przyczyna niepełnosprawności - w tym przypadku trzeba jednak posiadać dodatkowo zaświadczenie lekarskie potwierdzające ograniczenie sprawności ruchowej

Wzór **karty parkingowej** dla osoby niepełnosprawnej potwierdzającej uprawnienie do niestosowania się do niektórych znaków drogowych [>>> kliknij](#)

Opłata za wydanie karty wynosi **25 zł**.

Podobną kartę otrzymują również placówki pomagające niepełnosprawnym.

Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie (odczytanie pierwszej strony ? z symbolem wózka inwalidzkiego).

Samochód osoby, która ma prawo nie stosować się do wymienionych znaków może być oznaczony tzw. emblematem inwalidzkim, ale nie jest to formalny dokument. Pamiętajmy, że naklejenie emblematu to tylko oznaczenie pojazdu jako samochodu osoby niepełnosprawnej ? do wybranych znaków nie stosujemy się na podstawie karty parkingowej

.

Przy wsiadaniu i wysiadaniu

Pojazd przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu osób niepełnosprawnych oznacza się z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy niebieskiej z międzynarodowym symbolem wózka inwalidzkiego barwy białej. Kierujący tym pojazdem jest obowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania lub wysiadania osoby niepełnosprawnej. Inni kierowcy, omijając tak oznaczony pojazd i widząc włączone światła awaryjne, obowiązani są w czasie wsiadania lub wysiadania osoby niepełnosprawnej zachować szczególną ostrożność i w razie potrzeby zatrzymać się.

Ulgi pocztowe

(Dz. U. z 2003 r., Nr 130, poz. 1188 z późn. zm.)

Udogodnienia związane z usługami pocztowymi to m.in.: bezpłatna usługa doręczania listów, paczek i przekazów bezpośrednio do domu. Listonosz powinien również przyjąć od osoby niepełnosprawnej prawidłowo opłaconą przesyłkę (nie może to być przesyłka rejestrowana). Do powyższych udogodnień mają prawo osoby:

- z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
- niewidome lub ociemniałe.

Zapotrzebowanie na usługę zgłasza się w urzędzie pocztowym właściwym dla miejsca zamieszkania lub u listonosza obsługującego nasz rejon .

Placówki pocztowe muszą być dostosowane do obsługi osób niepełnosprawnych, szczególnie niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Dostosowanie to powinno polegać na wydzieleniu specjalnie przystosowanych i oznakowanych stanowisk w placówkach pocztowych oraz na takim umieszczaniu skrzynek pocztowych aby umożliwić korzystanie z nich osobom na wózkach.

Ulgi telekomunikacyjne

(Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.)

Ustawa prawo telekomunikacyjne mówi o następujących obowiązkach, jakie mają świadczący usługi, względem osób niepełnosprawnych:

- obowiązek zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonej usługi powszechnej przez: oferowanie urządzeń końcowych przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne, jeżeli używanie takiego urządzenia jest niezbędne do zapewnienia im dostępu do usługi powszechnej, oraz oferowanie udogodnień ułatwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z usługi powszechnej (oznacza to np. posiadanie w ofercie aparatów ze wzmacniaczem słuchawkowym, odpowiednie oznaczenie aparatów publicznych, umożliwiające korzystanie z nich przez osoby słabowidzące, takie ich umieszczenie aby były dostępne dla osób na wózkach, oznakowanie kart telefonicznych z myślą o niewidomych, przystosowanie placówek obsługujących użytkowników do potrzeb niepełnosprawnych czyli m. in. likwidacja barier architektonicznych, itp.),
 - obowiązek ustalania ceny usługi powszechnej lub poszczególnych usług wchodzących w jej skład, tak aby uwzględniała ona możliwości ekonomiczne użytkowników końcowych lub odpowiadała ich potrzebom poprzez oferowanie różnych pakietów cenowych oraz sposobów korzystania z usług ze szczególnym uwzględnieniem konsumentów będących osobami niepełnosprawnymi
- .

Operatorzy telefonii stacjonarnej i komórkowej, wywiązując się z określonych przez ustawę obowiązków, oferują osobom niepełnosprawnym udogodnienia i ulgi w opłatach za usługi

telekomunikacyjne. Szczegółów można szukać na stronach internetowych firm telekomunikacyjnych, lub dzwoniąc na prowadzone przez operatorów infolinie.

Abonament za radio i telewizję

(Dz. U. z 2005 r., Nr 85, poz. 728 z późn. zm.)

Abonamentu RTV nie płacą:

- **Osoby niepełnosprawne**, z orzeczeniem o:
 - I grupie inwalidztwa,
 - całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji,
 - znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,
na podstawie orzeczenia właściwego organu orzekającego, albo orzeczenia właściwej instancji sądu uchylającego wcześniejszą decyzję organu orzekającego; osoby niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym przedstawiają też zaświadczenie o pobieraniu zasiłku pielęgnacyjnego;
- **Osoby, które ukończyły 75 lat** na podstawie dowodu osobistego;
- **Osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne lub rentę socjalną** ? na podstawie decyzji właściwego organu wypłacającego świadczenia (np. urzędu gminy, ośrodka pomocy społecznej, oddziału ZUS);
- **Osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu** na podstawie jednego z dokumentów:
 - orzeczenia o całkowitej głuchocie lub obustronnym upośledzeniu słuchu, wydanego przez właściwy organ orzekający,
 - zaświadczenia wystawionego przez zakład opieki zdrowotnej;
- **Osoby niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15%**, na podstawie jednego z dokumentów:
 - legitymacji Polskiego Związku Niewidomych lub Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - orzeczenia stwierdzającego zaliczenie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku lub orzeczenia stwierdzającego wymagane uszkodzenie (ostrość wzroku nie przekracza 15%) wydanych przez właściwy organ orzekający,

- zaświadczenia wystawionego przez zakład opieki zdrowotnej.

Kiedy osoba uprawniona do zwolnienia z opłaty, traci to uprawnienie

Osoba zaliczona do jednej z wymienionych powyżej grup, traci uprawnienie jeśli zamieszkuje wspólnie (pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym) z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia i nie mają prawa do zwolnień.

Aby uzyskać zwolnienie należy przedstawić w urzędzie pocztowym w miejscu stałego pobytu odpowiedni, wymieniony powyżej, dokument **oraz oświadczenie** o spełnianiu warunków do uzyskania zwolnienia (także oświadczenie o niezamieszkiwaniu z dwoma osobami nieuprawnionymi). Zwolnienie od opłaty następuje od początku miesiąca, następującego po miesiącu, w którym przedstawiono odpowiedni dokument.

Uwaga: nowelizacja w Trybunale Konstytucyjnym

Ustawa o opłatach abonamentowych została w 2008 r. znowelizowana. Nowelizacja czyli propozycje zmian w ustawie (*ustawa z dn. 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych*) nie uzyskała akceptacji Prezydenta, który poprosił Trybunał Konstytucyjny o sprawdzenie czy jest zgodna z Konstytucją. Nowelizacja miała poszerzyć grupę osób uprawnionych do niepłacenia abonamentu. Jeśli Trybunał uzna przepisy za niekonstytucyjne, przedstawiony wyżej katalog uprawnionych pozostanie bez zmian. Jeśli Trybunał nie dopatry się wad w ustawie i nowelizacja wejdzie w życie, poszerzony zostanie krąg uprawnionych. Trybunał nie ma narzuconego terminu, w którym musi zająć się sprawą, trudno więc podać kiedy zostanie ona rozstrzygnięta.

Nowymi grupami uprawnionych do niepłacenia abonamentu mają być m.in.:

- osoby całkowicie niezdolne do pracy (obecnie uprawnienie to posiadają tylko osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji),
- osoby o trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (obecnie tylko jeśli przysługuje im zasiłek pielęgnacyjny),
- osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym (w 2007 r. to wynagrodzenie wynosiło 2691,03 zł).

Nowelizacja znosi również ograniczenie dotyczące wspólnego zamieszkiwania tzn. likwiduje przepis mówiący, że osoba uprawniona do zwolnienia, traci uprawnienie jeśli zamieszkuje wspólnie z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia i nie mają prawa do

zwolnień.

Opisane wyżej zwolnienia wylicza ustawa z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych. Jednak do zwolnień uprawnione są również inne grupy, niewymienione w ustawie. Abonamentu nie płacą m.in. **inwalidzi wojenni i wojskowi** (*ich uprawnienia zawarte są w ustawie z dn. 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 87 z późn. zm.*).

Ulgowe bilety do muzeów

(Dz. U. z 2008 r., Nr 160, poz. 994)

Wprowadzenie ulg w opłatach jest obowiązkiem muzeów państwowych. **Ulgowe bilety mogą kupować: osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami oraz renciści** (w tym socjalnie), emeryci, osoby powyżej 65 r. życia, nauczyciele, studenci i uczniowie. Bezpłatny wstęp przysługuje dzieciom do lat 7. Osoby niepełnosprawne i renciści okazują legitymację rencisty lub legitymację dokumentującą niepełnosprawność.

Podatek dochodowy

(Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 z późn. zm.)

Osoba niepełnosprawna (lub utrzymująca osobę niepełnosprawną) może odliczyć niektóre wydatki od dochodu podlegającego opodatkowaniu. Należą do nich między innymi:

- wydatki na przystosowanie pomieszczeń lub pojazdów do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznych potrzebnych w rehabilitacji lub czynnościach życiowych,
- zakup leków związanych z niepełnosprawnością,
- koszty pobytu na turnusie rehabilitacyjnym oraz w sanatorium.
- Nie można odliczać powyższych wydatków jeśli finansowane były np. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych czy zakładowego funduszu rehabilitacji.

Niebawem temat zostanie znacznie rozszerzony.

Zwolnienie od podatków lokalnych

(Dz. U. z 2006 r., Nr 121, poz. 844 z późn. zm.)

Od 1 stycznia 2008 r., nie ma już podatku od posiadania psów, ale w to miejsce gminy mogą (ale nie muszą) wprowadzić opłatę. Z opłaty zwolnione są m.in.

osoby zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności

w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, czyli osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Należy przez to rozumieć, że zwolnienie uzyskują również osoby z równoważnymi orzeczeniami - patrz pierwszy rozdział opracowania. Zwolnienie z opłaty dotyczy posiadania jednego psa. Za jednego psa nie muszą też płacić osoby samotnie gospodarujące w wieku powyżej 65 lat.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych

(M. P. z 1997 r., Nr 50, poz. 475)

Jednym z podstawowych dokumentów dotyczących osób niepełnosprawnych jest Karta Praw Osób Niepełnosprawnych. **Karta jest aktem ogólnym. Nie jest źródłem prawa, nie gwarantuje konkretnych uprawnień, można jednak oficjalnie powoływać się na nią, jako na akt uchwalony przez Sejm RP** . Na wstępie w Karcie stwierdza się, że osoby niepełnosprawne,

czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.

Dalej w Karcie wymienione są prawa osób niepełnosprawnych m.in. dostęp do opieki medycznej i rehabilitacji, nauki w szkołach wspólnie z osobami sprawnymi oraz pełnego uczestnictwa w życiu publicznym.